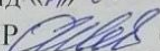


МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Навчально-науковий інститут обліку, аналізу та аудиту
Кафедра економічної теорії

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «14» 05 2020 № 4
Голова НМР  О.А. Шевчук

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«Макроекономіка»**

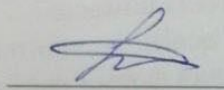
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної та заочної форми навчання
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 051 «Економіка підприємства»
освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», «Економічна
кібернетика»
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійна програма «Податкове консультування», «Облік, податковий
аудит та бізнес-аналітика»
спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
освітньо-професійна програма «Економіка та організація підприємницької
діяльності», «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Статус дисципліни обов'язкова

Ірпінь – 2020

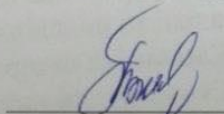
Робоча програма навчальної дисципліни «Макроекономіка» складена на основі освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 051 «Економіка підприємства», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4), освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 051 «Економіка підприємства», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4), освітньо-професійної програми «Податкове консультування» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 071 «Облік та оподаткування», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4), освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 071 «Облік та оподаткування», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4), освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», затвердженої Вченою радою УДФСУ «29» 08 2019 року (протокол № 7), освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4), освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», затвердженої Вченою радою УДФСУ «25» 04 2019 року (протокол № 4).

Укладач:

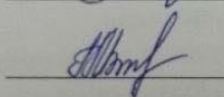


М.А. Корж, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

Рецензенти:



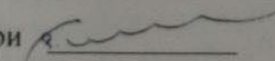
Т.В. Поснова, доцент, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії



Г.С. Мельничук, доцент, к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою економічної теорії, протокол від «06» 05 2020 № 12

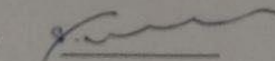
Завідувач кафедри економічної теорії



І.А. Максименко, доцент, к.філос.н.

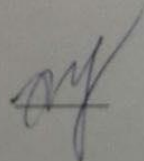
Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту обліку, аналізу та аудиту, протокол від «13» 05 2020 № 10

Голова вченої ради ННІ ОАА



І.А. Максименко, доцент, к.філос.н.

Завідувач навчально-методичного відділу



І.В. Качур, к. біолог.н

Реєстраційний № _____

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Макроекономіка» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (денної та заочної форми навчання) галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (спеціальність 051 «Економіка підприємства»), галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (спеціальність 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)

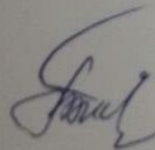
Дисципліна «Макроекономіка» є важливою у процесі підготовки фахівців з усіх економічних спеціальностей та розрахована на комплексне вивчення, а саме: вивчення теоретичного навчальної дисципліни на лекціях, відпрацювання теоретичних питань на семінарських заняттях, а також самостійне вивчення матеріалу. Навчальна дисципліна «Макроекономіка» належить до циклу природничо-наукових та загальноекономічних дисциплін. Вона є невід'ємною складовою в комплексі економічних дисциплін, що містить політичну економію, мікроекономіку, історію економіки та економічної думки, державне регулювання, соціальну економіку, світову економіку, міжнародну економіку та інші. Питання, які розглядаються у дисципліні «Макроекономіка», мають важливе значення для майбутнього економіста, оскільки дозволяють розкрити механізм функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою. Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з економічною літературою, нормативно-правовими актами.

Робоча програма визначає зміст роботи зі студентами на лекційних та семінарських заняттях. Завдання до самостійної та індивідуально-консультаційної роботи складені таким чином, що спонукають аналізувати матеріал, який вони вивчають, навчають робити висновки і узагальнення, систематизувати здобуті знання. Також, важливим є те, що навчання за програмою дозволяє студентам набути певні практичні вміння.

Матеріал який висвітлено у програмі, охоплює усі ключові теми курсу і відповідає реаліям сьогодення. Структура зазначеної робочої програми дисципліни складена відповідно до вимог навчально-методичного відділу.

Зважаючи на високий науково-методичний рівень та її практичне значення в освітньому процесі, рекомендую її до затвердження та використання.

**К.е.н., доцент кафедри
економічної теорії**



Т.В. Поснова

РЕЦЕНЗІЯ

на робочу програму навчальної дисципліни «Макроекономіка» підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (денної та заочної форми навчання) галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» (спеціальність 051 «Економіка підприємства»), галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (спеціальність 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»)

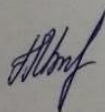
Макроекономіка є складовою частиною економічної теорії і має за мету надати студентам базові теоретичні знання та початкові уявлення про механізм функціонування економічної системи в умовах ринкових відносин. При цьому в центрі уваги макроекономіки – причини та наслідки спільної діяльності всіх агентів національної економіки, які знаходять своє відображення через такі узагальнюючі категорії як валовий внутрішній продукт, сукупні витрати, зайнятість та безробіття, інфляція, державний бюджет, платіжний баланс, валютний курс тощо.

Макроекономічні явища відбивають успіхи або невдачі будь-якої країни. Ступінь розвитку країни залежить від ефективності функціонування її економічної системи. Держава може впливати на господарські показники через різні види економічної політики, а також інструменти непрямого впливу на економіку. Глибоке вивчення курсу «Макроекономіка» допоможе студентам набути спеціальні знання та вміння достатні для того, щоб зрозуміти сутність соціально-орієнтованої державно-регульованої ринкової економіки, ознайомитись з функціонуванням економічних законів та особливостями соціально-економічного розвитку України в сучасних умовах.

Слід зазначити, що виклад матеріалу у програмі є логічним і послідовним, структурований з урахуванням існуючих реалій сучасного стану української економіки. Програма стисло й обґрунтовано дає студентам змогу орієнтуватися у базових питаннях макроекономічного рівня господарювання, формує сучасне уявлення про макроекономіку як складову сучасної економічної теорії. Робоча програма включає в себе питання загального тематичного наповнення дисципліни, семінарських занять, організації самостійної та індивідуально-консультаційної роботи.

Робоча програма к.е.н., доцента Корж М.А. може бути рекомендована до затвердження та використання у навчальному процесі.

**К.е.н., доцент кафедри
економіки підприємства**



Г.С. Мельничук

Зміст

| | | |
|----|---|----|
| 1. | Передмова | 4 |
| 2. | Опис навчальної дисципліни | 6 |
| 3. | Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями | 19 |
| 4. | Критерії оцінювання | 30 |
| 5. | Засоби оцінювання | 35 |
| 6. | Форми та перелік питань до поточного та підсумкового контролю | 35 |
| 7. | Рекомендована література | 47 |

1. ПЕРЕДМОВА

Макроекономіка як наука, що займається аналізом розвитку економіки як єдиного цілого, належить до наймолодшої гілки економічної науки і вже зайняла в ній вагоме місце. Явища, які вивчає макроекономіка, стосуються кожного громадянина України. Макроекономічні знання потрібні всім: підприємцям, які прогнозують свою діяльність і хочуть передбачити, як змінюватиметься макроекономічне середовище; державним службовцям, які реалізують певну державну економічну політику, вносять зміни у законопроекти та формують стратегії розвитку держави; політикам, які намагаються покращити макроекономічні показники громадян держави; простим людям, які щоденно стикаються з проблемами зростання інфляції та безробіття, падінням доходів та змушені шукати вихід із цієї ситуації, оперуючи такими категоріями, як власні заощадження та видатки.

Навчальна дисципліна «Макроекономіка» займає важливе місце в підготовці спеціалістів економічних спеціальностей. Вивчення дозволить значно розширити і поглибити знання з фундаментальних основ функціонування і розвитку національної економіки, допоможе студентам усвідомити, зрозуміти сутність трансформаційних перетворень сучасного світу та здійснити аналіз тенденцій розвитку загальноцивілізаційного процесу. Глибокі зміни, що відбулися у сучасному суспільному житті, потребують якісно нового підходу до формування економічного мислення майбутніх фахівців.

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань про механізми функціонування національної економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, обґрунтованих світовою та вітчизняною наукою й апробованих економічною практикою.

Завданнями навчальної дисципліни:

- ✓ сприяти підготовці нової генерації фахівців з ринковим мисленням, які здатні розуміти, осмислювати економічні явища і процеси, що відбуваються на макроекономічному рівні, а також володіти економічними методами ефективного впливу на розвиток економіки;
- ✓ опанування студентами загальнотеоретичних основ розвитку макроекономіки та основних наукових категорій, необхідних для вивчення курсу;
- ✓ вивчення ключових положень базових макроекономічних теорій, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки;
- ✓ набуття умінь аналізувати результати функціонування національної економіки та оцінювати ефективність економічної політики держави; формування у студентів глобального мислення.

Об'єктом вивчення навчальної дисципліни є національна економіка як ціле, або цілісність національної економіки.

Предметом навчальної дисципліни є механізм функціонування та розвитку національної економіки, а саме, поведінка економіки як єдиного цілого, з точки зору забезпечення умов стійкого економічного розвитку, повної зайнятості ресурсів, мінімізації рівня інфляції та рівноваги платіжного балансу.

Методи та форми навчання формами навчання: денна (форма навчання є основною формою здобуття певного рівня освіти з відривом від виробництва), заочна (форма здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти без відриву від виробництва і передбачає).

Основними методами навчання за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні (лекції, дискусія, розповідь), наочні (демонстрація презентації до теми) та активні методи навчання у відповідності до спеціалізації досліджень здобувачів (цільова аудиторія). За організаційним характером навчання: методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності; методи контролю та самоконтролю у навчанні.

Індивідуально-консультаційна робота є невід'ємною складовою частиною опрацювання тем навчальної дисципліни. Індивідуальне завдання направлене на більш глибоке вивчення методології ціноутворення суб'єктів господарювання та на відпрацювання у студентів навичок наукового дослідження, економічного мислення. Індивідуальна робота відображає рівень

теоретичних та практичних вмінь та навичок слухачів, отриманих в ході вивчення даної дисципліни, і здатність застосовувати їх в реальному житті.

Індивідуально-консультаційна робота може бути проведена за вибором лектора, у формі: індивідуального науково-дослідного завдання, яке переглядає поглиблення вивчення певної проблематики дисципліни;

підготовки статті, тез доповіді і виступу на науково-практичних конференціях, форумах; розрахункового завдання.

Організація поточного та підсумкового контролю знань передбачає виконання:

- двох модульних контрольних робіт;
- контроль систематичності та активності роботи здобувачів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни;
- модульний контроль;
- виконання екзаменаційної роботи наприкінці вивчення курсу для груп спеціальності 051 «Економіка підприємства» освітніх програм «Економіка підприємства», «Економічна кібернетика» та груп спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»;
- залікової роботи наприкінці вивчення курсу для груп спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньої програми «Податкове консультування» та груп спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітніх програм «Економіка та організація підприємницької діяльності», «Товарознавство та експертиза в митній справі».

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

| Найменування показників | Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність | Характеристика навчальної дисципліни | |
|--------------------------------|---|--------------------------------------|-----------------------|
| | | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів - 4 | Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) | Обов'язкова | |
| Модулів - 2 | Галузь знань: 07 Управління та адміністрування | Рік підготовки: | |
| Змістових модулів - 3 | | - | 1-й |
| Загальна кількість годин - 120 | | Семестр | |
| | | - | 2-й |
| | Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування | Лекції | |
| | | - | 4 год. |
| | | Семінарські | |
| | | - | 4 год. |
| | | Лабораторні | |
| | | - | 0 год. |
| | | Самостійна робота | |
| | | - | 112 год. |
| Індивід. консультац. робота: | | | |
| - | 2 год. | | |
| | | Вид контролю: залік | |

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

| Найменування показників | Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність | Характеристика навчальної дисципліни | |
|-------------------------------|---|--------------------------------------|-----------------------|
| | | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів - 3 | Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) | Обов'язкова | |
| Модулів - 2 | Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки 07 Управління та адміністрування | | |
| Змістових модулів - 3 | | 2-й | 2-й |
| Загальна кількість годин - 90 | | Семестр | |
| | | 2-й | 2-й |
| | | Лекції | |
| | | 24 год. | 4 год. |
| | | Семінарські | |
| | | 20 год. | 2 год. |
| | | Лабораторні | |
| | | 0 год. | 0 год. |
| | | Самостійна робота | |
| | | 46 год. | 84 год. |
| | | Індивід. консультац. робота: | |
| | | 2 год. | 2 год. |
| | Спеціальність: 051 «Економіка підприємства» 072 Фінанси, банківська справа та страхування | Вид контролю: екзамен | |

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

| Найменування показників | Рівень вищої освіти галузь знань спеціальність | Характеристика навчальної дисципліни | |
|-------------------------------|--|--------------------------------------|-----------------------|
| | | денна форма навчання | заочна форма навчання |
| Кількість кредитів - 3 | Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) | Обов'язкова | |
| Модулів - 2 | Галузь знань: 07 Управління та адміністрування | | |
| Змістових модулів - 3 | | 2-й | 2-й |
| Загальна кількість годин - 90 | | Семестр | |
| | | 2-й | 2-й |
| | Спеціальність: 071 Облік і оподаткування 072 Фінанси, банківська справа та страхування 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність | Лекції | |
| | | 24 год. | 4 год. |
| | | Семінарські | |
| | | 20 год. | 2 год. |
| | | Лабораторні | |
| | | 0 год. | 0 год. |
| | | Самостійна робота | |
| | | 46 год. | 84 год. |
| | | Індивід. консультац. робота: | |
| 2 год. | 2 год. | | |
| Вид контролю: диф. залік | | | |

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯХ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями.

Спеціальні (фахові) компетентності для освітньо-професійної програми «Економіка підприємства»:

- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

- СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

- СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

- СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

- СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Інтегральна компетентність визначена для освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика»:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері економіки, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності визначені для освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика»:

- ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

- ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

- ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК) визначені для освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика»:

- СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.

- СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

- СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

- СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Загальні компетентності визначені для освітньо-професійної програми «Податкове консультування»:

- ЗК.1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності для освітньо-професійної програми «Податкове консультування»:

- СК.1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

- СК.3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

- СК.4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

- СК.5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

- СК.11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Фахові компетентності для освітньо-професійної програми «Податкове консультування» визначають:

- ФК.1. Здатність впроваджувати заходи з удосконалення системи документообігу та контролю за проходженням документів, застосуванням технічних засобів податкової та фінансової роботи з необхідними розрахунками економічного ефекту їх впровадження; орієнтуватись в усіх напрямках діяльності, пов'язаної з роботою Державної фіскальної служби України, виконувати роботу для забезпечення виконання Державною фіскальною службою України всіх зобов'язань перед державою, юридичними та фізичними особами.

- ФК.4. Здатність передбачати перспективи розвитку галузей національної економіки, окремих підприємств в умовах ринкових відносин.

- ФК. 5. Здатність розв'язувати економічні задачі на різних рівнях управління товарним обігом продукції виробничо-технічного призначення.

- ФК.9. Здатність надавати консультації щодо застосування законодавчих і нормативно-правових документів з питань податкового контролю та аудиту.

Загальні компетентності визначені для освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК07. Здатність бути критичним та самокритичним.

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності для освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика»:

СК 01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК 02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціальноекономічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК 03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК 04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК 05. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень.

СК 06. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій.

СК 09. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування.

СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Загальні компетентності визначені для освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності для освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»:

- СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки компетентності спеціальності (СК) за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

- СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

- СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

- СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

- СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

- СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Інтегральна компетентність визначена для освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності»:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності для освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності»:

- СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Фахові компетентності для освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності»:

- ФК 1. Вміння визначати ключові критерії суб'єктів підприємницької діяльності, підприємств торгівлі, бірж з урахуванням результатів аналізу зовнішнього середовища з метою визначення перспектив подальшого розвитку; визначати товарні ринки, їх структуру, особливості і тенденції розвитку; проводити вивчення чинників формування потреб споживачів та їх поведінки в окремих сегментах ринку; організовувати і проводити товарознавчу, митну та інших види експертиз товарів відповідно до вимог чинного законодавства.

- ФК 3. Аналіз та структурування проблем суб'єктів підприємницької діяльності, підприємств торгівлі, бірж та розробка рішень їх подолання: аналізувати вихідні дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання; оцінювати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства; основних чинників, що формують динаміку споживчого попиту і пропозицію на продукцію підприємства; вміння узагальнювати інформацію щодо рівня якості товарів; аналізувати проблеми й визначити перспективні напрями забезпечення економічної безпеки діяльності підприємств; здатність на підставі оперативного обліку продаж, джерел та видів інформації вивчати попит, розраховувати потребу в товарах, складати угоди на поставку товарів в асортиментному розрізі із урахуванням строків постачання; здійснювати оперативний контроль за дотриманням вимог митної безпеки; визначення впливу макро - і мікроекономічних показників на суб'єкти підприємницької діяльності, підприємства торгівлі, біржі, використовуючи теоретичні знання та практичні навички.

Інтегральна компетентність визначена для освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі»:

- ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Спеціальні компетентності для освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі»:

- СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Фахові компетентності для освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі»:

- ФК 1. Вміння визначати ключові критерії суб'єктів підприємницької діяльності, підприємств торгівлі, бірж з урахуванням результатів аналізу зовнішнього середовища з метою визначення перспектив подальшого розвитку; визначати товарні ринки, їх структуру, особливості і тенденції розвитку; проводити вивчення чинників формування потреб споживачів та їх поведінки в окремих сегментах ринку; організовувати і проводити товарознавчу, митну та інших види експертиз товарів відповідно до вимог чинного законодавства.

- ФК 3. Аналіз та структурування проблем суб'єктів підприємницької діяльності, підприємств торгівлі, бірж та розробка рішень їх подолання: аналізувати вихідні дані, необхідні для розрахунку економічних і соціально-економічних показників, що характеризують діяльність суб'єктів господарювання; оцінювати фактори зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства; основних чинників, що формують динаміку споживчого попиту і пропозицію на продукцію підприємства; вміння узагальнювати інформацію щодо рівня якості товарів; аналізувати проблеми й визначити перспективні напрями забезпечення економічної безпеки діяльності підприємств; здатність на підставі оперативного обліку продаж, джерел та видів інформації вивчати попит, розраховувати потребу в товарах, складати угоди на поставку товарів в асортиментному розрізі із урахуванням строків постачання; здійснювати оперативний контроль за дотриманням вимог митної безпеки; визначення впливу макро- і мікроекономічних показників на суб'єкти підприємницької діяльності, підприємства торгівлі, біржі, використовуючи теоретичні знання та практичні навички.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Економіка підприємства» є:

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» є:

ПРН 1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.

ПРН 2. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 6. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 8. Застосовувати відповідні економікоматематичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН 10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН 13. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН 16. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН 18. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Податкове консультування» є:

ПРН 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПРН 2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПРН 3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПРН 4. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПРН 5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПРН 6. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПРН 7. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. Застосування знань і розуміння: ПРН 8. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПРН 9. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств. ПРН 10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури. ПРН 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності. ПРН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування. ПРН 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування. ПРН 14. Вміти застосовувати економіко-математичні методи в обраній професії. ПРН 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПРН 16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПРН 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. Формування суджень: ПРН 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві. ПРН 19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища. ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. ПРН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку

України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика» є:

ПР 01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. ПР 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР 04. Формувати аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР 05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР 07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах. ПР 08. Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації. ПР 09. Ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств. ПР 10. Розуміти теоретичні засади аудиту та вміти застосовувати його методи і процедури. ПР 11. Визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності. Застосування знань та розумінь: ПР 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування. ПР 13. Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування. ПР 14. Вміти застосовувати економікоматематичні методи в обраній професії. ПР 15. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження соціально-економічних явищ і господарських процесів на підприємстві. ПР 16. Володіти та застосовувати знання державної та іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПР 17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття. ПР 18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві. ПР 19. Дотримуватися здорового способу життя, безпеки життєдіяльності співробітників та здійснювати заходи щодо збереження навколишнього середовища. ПР 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом. Формування суджень: ПР 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР 22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» є:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Економіка та організація підприємницької діяльності» є:

Застосування знань і розумінь: ПРН 5. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу і синтезу в професійних цілях.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

Програмними результатами навчання для освітньо-професійної програми «Товарознавство та експертиза в митній справі» є:

Застосування знань і розумінь: ПРН 5. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу і синтезу в професійних цілях.

2.3. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення курсу «Економічна теорія» є такі дисципліни, які забезпечують здобуття універсальних навичок дослідника та загальної наукової підготовки, а саме «Філософія», «Соціологія», «Право», «Історія економіки та економічної думки», «Політична економія», «Основи економічної науки», «Мікроекономіка», «Менеджмент».

2.4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

| Назви змістових | Кількість годин |
|-----------------|-----------------|
|-----------------|-----------------|

| модулів і тем | денна форма | | | | | | заочна форма | | | | | |
|--|-------------|--------------|-----------|----------|--------------|-----------|--------------|--------------|-----------|-----------|--------------|-----------|
| | усього о | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | с | лаб | Інд. к.р. | с.р. | | л | п | лаб | Інд. к.р. | с.р. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| МОДУЛЬ І Загальні засади економічного розвитку та формування ринку | | | | | | | | | | | | |
| ЗМ 1. Основи економічного розвитку (Теми 1-5) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 1. Економічна наука | 7 | 2 | 1 | - | - | 4 | 8 | 1 | - | - | - | 7 |
| Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Економічна діяльність | 6 | 2 | 1 | - | - | 2 | 12 | 1 | 1 | - | - | 8 |
| Тема 3. Економічна система | 5 | 1 | 1 | - | - | 4 | 8 | - | - | - | - | 8 |
| Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші | 5 | 1 | 1 | - | - | 3 | 8 | - | - | - | - | 8 |
| Тема 5. Відносини власності в економічній системі | 7 | 2 | 2 | - | - | 2 | | | | | | |
| Разом за змістовим модулем 1 | 31 | 8 | 6 | - | - | 15 | 36 | 2 | 1 | - | - | 31 |
| ЗМ 2. Теоретичні основи мікроекономіки (Теми 6-9) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 6. Сучасний ринок, його сутність, структура та умови функціонування | 6 | 1 | 2 | - | - | 3 | 6 | - | - | - | - | 6 |
| Тема 7. Механізм саморегулювання ринку: попит, пропозиція, ціна | 5 | 1 | 2 | - | - | 2 | 6 | - | - | - | - | 6 |
| Тема 8. Підприємництво. Капітал: сутність, типи, види, кругообіг | 5 | 2 | 1 | - | - | 2 | 8 | 1 | - | - | - | 7 |
| Тема 9. Конкуренція та її роль у ринковій економіці | 5 | 2 | 1 | - | - | 2 | | | | | | |
| Разом за змістовим модулем 2 | 21 | 6 | 6 | - | - | 9 | 20 | 1 | - | - | - | 19 |
| Всього годин | 52 | 14 | 12 | - | - | 24 | 56 | 3 | 1 | | | 50 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) | | | | | | | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| МОДУЛЬ 2. Функціонування національної та світової економіки | | | | | | | | | | | | |
| ЗМ 3. Теоретичні основи макроекономіки (Теми 10-14) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 10. Макроекономічні показники в системі національних рахунків | 7 | 2 | 2 | - | 2 | 3 | 6 | - | - | - | 2 | 6 |

| | | | | | | | | | | | | |
|--|-----------|-----------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|----------|----------|----------|-----------|
| Тема 11. Економічна динаміка | 6 | 2 | 1 | - | - | 3 | 6 | - | - | - | - | 6 |
| Тема 12. Інфляційний механізм | 7 | 2 | 1 | - | - | 4 | 5 | - | - | - | - | 5 |
| Тема 13. Бюджетно-податкова політика | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | 9 | 1 | - | - | - | 8 |
| Тема 14. Світове господарство | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | 7 | - | - | - | - | 7 |
| Аудиторна контрольна робота | - | - | - | - | - | - | 1 | - | 1 | - | - | - |
| Всього за ЗМ 3 | 38 | 10 | 8 | - | - | 20 | 34 | 1 | 1 | - | - | 32 |
| Всього годин | 38 | 10 | 8 | - | 2 | 20 | 34 | 1 | 1 | - | 2 | 32 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) | | | | | | | | | | | | |
| Форма підсумкового контролю – диф. залік. | | | | | | | | | | | | |
| Разом годин з курсу | 90 | 24 | 20 | - | 2 | 44 | 90 | 4 | 2 | - | 2 | 82 |

Структура навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (90 год/3 кредити ЄКТС)

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | | | | | | | |
|---|-----------------|--------------|----------|----------|--------------|----------|--------------|--------------|-----------|-----------|--------------|-----------|
| | денна форма | | | | | | заочна форма | | | | | |
| | усьог о | у тому числі | | | | | усього | у тому числі | | | | |
| | | л | с | лаб | Інд. к.р. | с.р. | | л | п | лаб | Інд. к.р. | с.р. |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| МОДУЛЬ I Загальні засади економічного розвитку та формування ринку | | | | | | | | | | | | |
| ЗМ 1. Основи економічного розвитку (Теми 1-5) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 1. Економічна наука | 7 | 2 | 1 | - | - | 4 | 8 | 1 | - | - | - | 7 |
| Тема 2. Економічні потреби та інтереси. Економічна діяльність | 6 | 2 | 1 | - | - | 2 | 12 | 1 | 1 | - | - | 8 |
| Тема 3. Економічна система | 5 | 1 | 1 | - | - | 4 | 8 | - | - | - | - | 8 |
| Тема 4. Форми організації суспільного виробництва. Гроші | 5 | 1 | 1 | - | - | 3 | 8 | - | - | - | - | 8 |
| Тема 5. Відносини власності в економічній системі | 7 | 2 | 2 | - | - | 2 | | | | | | |
| Разом за змістовим модулем 1 | 31 | 8 | 6 | - | - | 15 | 36 | 2 | 1 | - | - | 31 |
| ЗМ 2. Теоретичні основи мікроекономіки (Теми 6-9) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 6. Сучасний ринок, його сутність, структура та умови функціонування | 6 | 1 | 2 | - | - | 3 | 6 | - | - | - | - | 6 |
| Тема 7. Механізм саморегулювання | 5 | 1 | 2 | - | - | 2 | 6 | - | - | - | - | 6 |

| | | | | | | | | | | | | |
|--|-----------|-----------|-----------|----------|----------|-----------|-----------|----------|-----------|-----------|-----------|-----------|
| ринку: попит, пропозиція, ціна | | | | | | | | | | | | |
| Тема 8. Підприємництво. Капітал: сутність, типи, види, кругообіг | 5 | 2 | 1 | - | - | 2 | 8 | 1 | - | - | - | 7 |
| Тема 9. Конкуренція та її роль у ринковій економіці | 5 | 2 | 1 | - | - | 2 | | | | | | |
| Разом за змістовим модулем 2 | 21 | 6 | 6 | - | - | 9 | 20 | 1 | - | - | - | 19 |
| Всього годин | 52 | 14 | 12 | - | - | 24 | 56 | 3 | 1 | | | 50 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) | | | | | | | | | | | | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 |
| МОДУЛЬ 2. Функціонування національної та світової економіки | | | | | | | | | | | | |
| ЗМ 3. Теоретичні основи макроекономіки (Теми 10-14) | | | | | | | | | | | | |
| Тема 10. Макроекономічні показники в системі національних рахунків | 7 | 2 | 2 | - | 2 | 3 | 6 | - | - | - | 2 | 6 |
| Тема 11. Економічна динаміка | 6 | 2 | 1 | - | - | 3 | 6 | - | - | - | - | 6 |
| Тема 12. Інфляційний механізм | 7 | 2 | 1 | - | - | 4 | 5 | - | - | - | - | 5 |
| Тема 13. Бюджетно-податкова політика | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | 9 | 1 | - | - | - | 8 |
| Тема 14. Світове господарство | 9 | 2 | 2 | - | - | 5 | 7 | - | - | - | - | 7 |
| Аудиторна контрольна робота | - | - | - | - | - | - | 1 | - | 1 | - | - | - |
| Всього за ЗМ 3 | 38 | 10 | 8 | - | - | 20 | 34 | 1 | 1 | - | - | 32 |
| Всього годин | 38 | 10 | 8 | - | 2 | 20 | 34 | 1 | 1 | | 2 | 32 |
| Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.) | | | | | | | | | | | | |
| Форма підсумкового контролю – екзамен | | | | | | | | | | | | |
| Разом годин з курсу | 90 | 24 | 20 | - | 2 | 44 | 90 | 4 | 2 | - | 2 | 82 |

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи макроекономіки, система національних рахунків та макроекономічна нестабільність

ЗМ 1. Макроекономічні показники та їх нестабільність в економіці

Тема 1. Предмет і метод макроекономіки

План лекційних занять

1. Національна економіка та економічна система.
2. Предмет та функції макроекономіки.
3. Методологія макроекономіки.

4. Модель кругопотоку.

План семінарського заняття

1. Поняття макроекономіки як науки.
2. Суб'єкти та функції макроекономіки.
3. Методологія та моделі макроекономіки.
4. Історичні етапи розвитку макроекономічної науки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Мікроекономіка і макроекономіка: спільне та відмінне.
2. Історія розвитку макроекономічної науки.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що вивчає макроекономіка?
2. Що таке економічна система та які вона має елементи?
3. Дати характеристику: адміністративно-командній, перехідній та ринковій економіці.
4. Що є предметом вивчення макроекономіки?
5. Що є об'єктом вивчення макроекономіки?
6. Що є основою досліджень макроекономіки?
7. Розкрити сутність агрегату.
8. Назвати та охарактеризувати функції макроекономіки.
9. Що являють собою моделі?
10. Розкрити сутність ендогенних та екзогенних змінних.
11. Які існують методи дослідження макроекономіки?
12. Дати характеристику суб'єктам макроекономіки.
13. Розкрити сутність двосекторної моделі кругопотоку ресурсів, продуктів і доходу.
14. Розкрити сутність державного та зарубіжного секторів у схемі кругопотоку.
15. Які макроекономічні питання обговорюються в Україні останнім часом?
16. Розказати про етапи розвитку макроекономіки.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,3,5,7,12]

Додаткові:[1,2,5,6]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5].

Тема 2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

План лекційних занять

1. Сутність та особливості системи національних рахунків.
2. Показники обсягу національного виробництва.
3. Показники рівня цін.

План семінарського заняття

1. Основні категорії та поняття системи національних рахунків.
2. Методика обчислення макроекономічних показників.
3. Індекс цін. Інфлювання та дефлювання.
4. Суспільний добробут та особливості його визначення.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Номінальний та реальний ВВП.
2. Рух та розподіл національного продукту.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити сутність системи національних рахунків.
2. Назвати сектори СНР.
3. Яких принципів дотримується СНР?
4. Назвати та дати характеристику категоріям СНР.
5. Назвати основні макроекономічні показники.
6. Що таке валовий випуск (ВВ)?
7. Назвати основні форми розрахунку ВВ.
8. Дайте визначення валового внутрішнього продукту (ВВП).
9. Які існують методи вимірювання ВВП?
10. Чому дорівнює ВВП в умовах економічної рівноваги?
11. Розкрити сутність валового національного продукту (ВНП).
12. У чому відмінність ВВП від ВНП ?
13. Розкрити сутність: чистого внутрішнього продукту (ЧВП), національного доходу (НД), особистого доходу (ОД), доходу кінцевого використання (ДКВ).
14. Розкрити суть номінального ВВП.
15. Розкрити суть реального ВВП.
16. Як розраховується зміна реального ВВП?
17. Як розраховується темп зростання фізичного обсягу виробництва?
18. Як розраховується темп приросту фізичного обсягу виробництва?
19. Що таке дефлятор ВВП? Як він розраховується?
20. Як визначається приріст ВВПн за рахунок цін?
21. Розкрити суть індексу споживчих.
22. Розкрити сутність інфлювання та дефлювання.
23. Які існують недоліки при розрахунку ВВП?
24. Дайте визначення чистого економічного добробуту.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5,8,10]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5].

Тема 3. Економічна динаміка

План лекційних занять

1. Сутність економічного зростання.
2. Неокласична модель економічного зростання: нагромадження капіталу.
3. Неокласична модель економічного зростання: збільшення населення і НТП.

План семінарського заняття

1. Особливості економічних циклів та їх фази.
2. Види і тривалість економічних циклів.
3. Сутність та особливості економічного зростання.
4. Моделі економічного зростання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Сучасні теорії економічного зростання.
2. Проблеми економічного зростання в різних групах країни та в Україні

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть ділового економічного циклу.
2. Назвати та дати характеристику фазам економічного циклу.
3. Назвати причини економічних коливань.
4. Охарактеризуйте цикли: короткі, середні великі.
5. Дати характеристику економічному зростанню.
6. Яке постає основне питання у теорії економічного зростання?
7. Назвати якими двома взаємопов'язаними способами вимірюється економічне зростання.
8. Що являє собою нульове економічне зростання?
9. Назвати основні два типи економічного зростання.
10. Назвати три групи чинників економічного зростання, що розрізняють у макроекономіці.
11. В чому сутність виробничої функції Леонт'єва?
12. Розказати про модель макроекономічного зростання Харрода – Домара.
13. Розказати про неокласичну модель економічного зростання Роберта Солоу.
14. В чому сутність “золотого правила”?
15. Дайте визначення чистого економічного добробуту.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,3,4,5,8,10]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,4,5].

Тема 4. Інфляційний механізм

План лекційного заняття

1. Інфляційні явища в економіці.
2. Види інфляції.
3. Соціально-економічні наслідки інфляції.

План семінарсько-практичного заняття

1. Механізм функціонування інфляційного процесу.
2. Зв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
3. Ефект Фішера. Ефект Олівера-Танзі. Інфляційний податок.
4. Наслідки інфляції та антиінфляційні заходи.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Теорія реального ділового циклу.
2. Підходи до проблеми «безробіття і інфляція» в кейнсіанстві і монетаризмі.
3. Антиінфляційні заходи.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дати визначення та характеристику інфляції як економічному явищу.
2. Від чого залежать соціально-економічні наслідки інфляції?
3. Що породжує інфляцію?
4. Що таке дефляція?
5. Що таке дезінфляція?
6. Розкрити класифікацію інфляції.
7. Що відображує кривою Філіпса?

8. Назвати основні причини щодо виникнення та існування кривої Філіпса.
9. Розкрити суть різних тлумачення щодо кривої Філіпса (погляди кейнсіанців, класиків, монетаристів).
10. Розкрити суть теорії адаптивних очікувань.
11. Назвати чинники від яких залежить рівень інфляції за кривою Філіпса.
12. Розкрити суть теорії раціональних сподівань.
13. Розкрити суть антиінфляційної політики держави.
14. Що є головним принципом боротьби з інфляцією?

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5,8,11]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5].

ЗМ 2. Агреговані ринки

Тема 5. Ринок праці

План лекційного заняття

1. Теорії ринку праці.
2. Крива Філіпса у коротко та довгостроковому періоді.
3. Економічна нерівність і перерозподіл доходів.
4. Соціальна політика в Україні.

План семінарсько-практичного заняття

1. Сутність та особливості ринку праці.
2. Зайнятість та безробіття.
3. Класифікація безробіття. Закон А. Оукена.
4. Чинники, які зумовлюють нерівність у первинних доходах.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Зайнятість в умовах командно – адміністративної системи.
2. Особливості формування ринку праці в Україні.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть зайнятості як економічної проблеми.
2. Розкрити суть зайнятості як економічної категорії.
3. Дати характеристику структурі працездатного населення.
4. Що означає загальний рівень трудових ресурсів?
5. За яких умов в країні настає повна зайнятість?
6. Охарактеризувати безробіття як економічне явище.
7. Назвати причини безробіття.
8. Які існують види безробіття? Дати їм характеристику.
9. Як вимірюється рівень безробіття?
10. Що таке природний рівень безробіття?
11. Розкрити суть закону А. Оукена.
12. Як визначається повна та неповна зайнятість?
13. Що являє собою ВВП-розрив?
14. Як визначаються абсолютні втрати продукції пов'язані з рівнем безробіття?
15. Розкрити сутність бідності як економічної категорії.
16. Що таке абсолютна та відносна бідність?

17. Чим відрізняється тимчасова бідність від застійної?
18. Розкрити сутність соціальної політики.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5,8,11]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5].

Тема 6. Товарний ринок

План лекційного заняття

1. Сукупний попит.
2. Сукупна пропозиція.
3. Модель AD- AS як базова модель економічної рівноваги.
4. Відновлення рівноваг, що порушуються сукупним попитом та пропозицією.

План семінарського заняття

1. Макроекономічний зміст сукупного попиту.
2. Цінові та нецінові чинники, що впливають на сукупний попит.
3. Сукупна пропозиція та її особливості.
4. Цінові та нецінові чинники, що впливають на сукупну пропозицію.
5. Рівновага сукупних попиту та пропозиції.
6. «Шоки» сукупного попиту та пропозиції.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Відмінність між спадною функцією сукупного попиту і спадною функцією ринкового попиту.
2. Горизонтальна крива короткострокової сукупної пропозиції.
3. Нецінові чинники, які впливають на короткострокову сукупну пропозицію.
4. Заходи держави щодо відновлення рівноваги між сукупним попитом і сукупною пропозицією.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дати визначення сукупному попиту.
2. Охарактеризувати основні складові сукупного попиту.
3. Назвати та дати характеристику ціновим та неціновим факторам сукупного попиту.
4. Дати визначення сукупній пропозиції.
5. Що являє собою потенційний ВВП?
6. Назвати чинники, що впливають на переміщення довгострокової кривої сукупної пропозиції.
7. Дати характеристику кривій сукупної пропозиції в короткостроковому періоді (кейнсіанська модель).
8. Назвати чинники, що впливають на переміщення короткострокової кривої сукупної пропозиції.
9. Дати характеристику проміжному (висхідному) відрізку короткострокової сукупної пропозиції.
10. Дати характеристику класичному відрізку короткострокової сукупної пропозиції
11. Розкрити сутність рівноваги сукупного попиту та сукупної пропозиції.
12. В чому сутність «ефекту храповика»?
13. В чому сутність «збурення» («шоку») пропозиції?
14. В чому сутність «збурення» («шоку») сукупного попиту?

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5,8,11]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5].

Тема 7. Грошовий ринок

План лекційних занять

1. Сутність грошей та їх агрегати.
2. Пропозиція грошей.
3. Попит на гроші.
4. Рівновага на грошовому ринку.

План семінарського заняття

1. Гроші: сутність, елементи грошової системи та агрегати.
2. Банківська система та грошова пропозиція.
3. Порушення та відновлення рівноваги на грошовому ринку.
4. Особливості функціонування грошово-кредитної політики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Цілі, види та інструменти грошово-кредитної політики.
2. Передатний механізм грошово-кредитної політики.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити сутність грошей.
2. Які завдання стоять перед центральним банком?
3. Що таке монетаризація бюджетного дефіциту?
4. Розкрити сутність символічних грошей.
5. Розкрити сутність кредитних грошей.
6. Назвати та дати тлумачення функціям грошей.
7. Що таке грошова система?
8. Назвати та дати характеристику елементам грошової системи.
9. Розкрити сутність норми обов'язкового резервування
10. Що таке надлишкові резервами банку?
11. Розкрити сутність депозитного мультиплікатора.
12. Що таке грошовий обіг?
13. Що являє собою грошова маса?
14. Назвати та дати характеристику чотирьом агрегатам грошової маси, які визначає національний банк України.
15. Розкрити структура грошової маси для розвинених країн.
16. Що таке грошова база ?
17. Що таке грошова пропозиція?
18. Розкрити сутність фактичних (загальних) резервів комерційного банку.
19. В чому сутність обов'язкових (мінімальних) банківських резервів?
20. З яких елементів складається грошовий попит?
21. Дати характеристику попит на гроші для угод.
22. Розкрити сутність рівняння кількісної теорії грошей.
23. Від чого залежить трансакційний попит на гроші.
24. Дати характеристику попиту на гроші, як на активи.
25. За яких умов встановлюється рівновага на грошовому ринку?

26. Назвати основні цілі та види монетарної політики
27. Дати характеристику інструментам монетарної політики.

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,4,5,7,15]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,3,5].

МОДУЛЬ 2. Макроекономічна політика (теми 8, 9, 10, 11, 12)

ЗМ 3. Особливості функціонування макроекономічної політики та механізму ЗЕД

Тема 8. Споживання та заощадження

План лекційного заняття

1. Взаємозв'язок використовуваного доходу і споживання.
2. Взаємозв'язок використовуваного доходу і заощадження.
3. Чинники споживання і заощадження не пов'язані з доходом.

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика споживання (С) та заощадження (S).
2. Кейнсіанська функція споживання. Основний психологічний закон Кейнса.
3. Теорії споживання.
4. Фактори, що визначають рівень заощаджень. Середня схильність до заощадження.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Неокласичні функції споживання та заощадження.
2. Гіпотеза життєвого циклу та гіпотеза постійного доходу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть використовуваного доходу.
2. Розкрити сутність споживання?
3. Що таке «пороговий доход»?
4. Як визначаються середня та гранична схильності до споживання ?
5. Що таке заощадження?
6. Як визначаються середня та гранична схильності до заощадження ?
7. Назвати чинники споживання і заощадження, не пов'язані з доходом.
8. Розкрити суть термінологічного розмежування ліній споживання та заощадження.
9. Розкрити суть переміщення ліній споживання та заощадження.
10. Розкрити суть стабільності ліній споживання та заощадження.
11. В чому сутність гіпотези міжчасового бюджетного обмеження?
12. В чому сутність гіпотези життєвого циклу?
13. Як визначається річний обсяг споживача?
14. В чому сутність гіпотези постійного доходу?
15. В чому різниця між постійним та тимчасовим доходом?

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5,8,11]

2. Додаткові:[1,2,5,6]

3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5]

Тема 9. Інвестиції

План лекційного заняття

1. Інвестиції: сутність та особливості.
2. Функція інвестицій та основні фактори, що визначають динаміку інвестицій.
3. Причини нестабільності інвестицій.

План семінарсько-практичного заняття

1. Економічний зміст та види інвестицій.
2. Нестабільність інвестицій.
3. Споживання, заощадження, інвестиції за умови рівноважного рівня виробництва.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Неокласична модель інвестицій та показник Тобіна.
2. Кейнсіанська та неокласична функції автономних інвестицій.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке інвестиції?
2. Дати класифікацію інвестиціям.
3. Назвати основні чинники інвестиційних витрат.
4. Назвати не відсоткові чинники, які впливають на інвестиційний попит.
5. Як визначається очікуваний чистий прибуток?
6. Які існують найважливіші чинники мінливості інвестицій?
7. Назвати та дати характеристику чинникам, які викликають інвестиційний занепад.
8. Розкрити сутність підходу «витрати – випуск».
9. Що відбувається в економіці, якщо: $AE > Y$ або $AE < Y$?
10. Розкрити сутність підходу «вилучення – ін'єкції».
11. Чим відрізняються фактичні витрати від запланованих ?
12. Що таке вилучення витрат та ін'єкції витрат?
13. Чим відрізняються заплановані від незапланованих інвестиції ?
14. Що відбувається в економіці, якщо: $Z < I$; $Z > I$; $Z = I$.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,2,4,5,8,11]
2. Додаткові:[1,2,5,6]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[1,2,5].

Тема 10. Сукупні витрати та рівноважний ВВП

План лекційного заняття

1. Сукупні видатки і ВВП.
2. Модель „доходи-видатки”.
3. Мультиплікатор видатків.
4. Інфляційний та рецесійний розрив.

План семінарського заняття

1. Сутність та особливості сукупних витрат та рівноважного ВВП. Ефект мультиплікатора.
2. Графічна та математична інтерпретація рецесійного розриву.
3. Інфляційний розрив як наслідок надмірних сукупних видатків.
4. Графічна та математична інтерпретація інфляційного розриву.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Вплив зовнішньої торгівлі та державного сектору на рівноважний ВВП.
2. Механізм досягнення економічної рівноваги у довгостроковому періоді.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Розв'язок задач на визначення величини мультиплікатора витрат та обсягу національного виробництва.
2. Дослідити ситуаційне завдання, щодо зрівноваження сукупних витрат на національний продукт з обсягом виробництва товарів та послуг.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що таке сукупні витрати?
2. З яких компонентів складаються сукупні витрати?
3. Охарактеризувати залежність між державними витратами та чистими податками
4. Що таке рівноважний ВВП?
5. Дати характеристику ефекту мультиплікатора.
6. Що являє собою гранична схильність до імпорту?
7. Що таке граничний коефіцієнт податків?
8. Що являють собою мультиплікатори витрат і податків?
9. Як визначається зміна доходу?
10. Розкрити суть рецесійного розриву.
11. Розкрити суть інфляційного розриву.
12. Як визначити втрату економіки від рецесійного та інфляційного розривів?
13. Розказати як експорт сприяє підвищенню сукупних витрат на купівлю національного продукту країни.
14. Назвати чинники, які впливають на активність країни у міжнародній торгівлі, а разом із тим на її чистий експорт.
15. Розкрити особливості впливу державного сектору на сукупні витрати та реальний ВВП.

Рекомендовані літературні джерела:

1. Основні: [1,3,4,5,8,14]
2. Додаткові:[1,2,5,8]
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:[4,5].

Тема 11. Бюджетно-податкова-політика

План лекційного заняття

1. Сутність та особливості бюджетно-податкової політики.
2. Дискреційна та недискреційна фіскальна політика.
3. Бюджетний дефіцит та управління державним боргом.

План семінарського заняття

1. Державний бюджет і державний борг.
2. Види бюджетно-податкової політики.
3. Чиста фіскальна політика на основі моделі IS-LM.
4. Кількісна визначеність рівноважних параметрів моделі IS-LM під впливом чистої фіскальної експансії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Гнучкість цін у моделі IS-LM.
2. Зовнішні «шоки» у моделі IS-LM.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити суть бюджетно-податкової (фіскальної) політики.
2. Назвати основні джерела доходів держбюджету.
3. Розкрити суть «податків» як економічної категорії.
4. Дати класифікацію податкам.
5. Що являє собою податкова ставка?
6. Розкрити суть кривої Лаффера.
7. Дати характеристику державним видаткам.
8. Як класифікують державні видатки?
9. Розкрити сутність дискреційної бюджетно-податкової політики.
10. Розкрити сутність недискреційної бюджетно-податкової політика?
11. Розкрити економічну суть державного бюджету.
12. Дати класифікацію державному бюджету.
13. Що таке бюджетне сальдо?
14. Розкрити сутність бюджетного дефіциту: фактичного, структурного, циклічного.
15. Назвати причини бюджетного дефіциту.
16. Назвати заходи щодо знищення бюджетного дефіциту.
17. Розкрити сутність мультиплікатор збалансованого бюджету.
18. Що таке державний борг?
19. Назвати економічні наслідки державного боргу.
20. Розкрити сутність управління державним боргом.
21. В чому сутність рефінансування державного боргу?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,4,7,8,15]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси і Інтернеті:[1,2,4].

Тема 12. Механізм зовнішньоекономічної діяльності

План лекційного заняття

1. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного руху капіталу
2. Зовнішньоторговельна політика
3. Міжнародні потоки капіталів та валютний курс
4. Платіжний баланс.

План семінарського заняття:

1. Теорії абсолютних та відносних переваг.
2. Вигоди від зовнішньої торгівлі.
3. Тарифні та нетарифні методи регулювання зовнішньої торгівлі.
2. Номінальний та реальний обмінний курс.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Аргументи на користь та проти політики протекціонізму.
2. Валютний ринок та фактори обмінного курсу.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрити сутність теорії абсолютної переваги.
2. Розкрити сутність теорії порівняльної переваги.
3. В чому сутність теорії Хекшера-Оліна?

4. В чому сутність парадоксу Леонтєва?
5. Розкрити сутність міжнародної торгівлі.
6. Назвати причини міжнародної торгівлі.
7. В чому сутність зовнішньоторговельної політики?
8. Як діють міжнародні валютні ринки?
9. Що таке номінальний валютний курс?
10. Що таке реальний валютний курс?
11. Що таке паритет купівельної спроможності?
12. В чому сутність валютної котировка?
13. Розкрити сутність фіксованого та плаваючого валютних курсів.
14. Що являє собою платіжний баланс?
15. З яких розділів складається платіжний баланс?

Рекомендовані літературні джерела:

Основні: [1,2,4,7,8,15]

Додаткові:[1,2,5,7]

Інформаційні ресурси і Інтернеті:[1,2,4].

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 5.1.

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали.

Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського / лабораторного / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 5.1

Розподіл балів з навчальної дисципліни «Макроекономіка»

Структура розподілу балів за семінарські заняття для здобувачів вищої освіти денної форми з навчальної дисципліни для спеціальності 071 «Облік і оподаткування» освітньо-професійна програма «Податкове консультування», «Облік, податковий аудит та бізнес-аналітика», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» освітньо-професійна програма «Економіка та організація підприємницької діяльності», «Товарознавство та експертиза в митній справі» є наступною:

| Модулі | Модуль 1 - (24 бали) | | | | | | Контрольний захід №1 | Залік - 50 балів | Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Залік) | |
|--|--|-------|-----|-----|-----|-------|----------------------|------------------|---|---|
| Загальна кількість балів за модулем №1 | 24 | | | | | | | | | 6 |
| Теми | Т.1,2 | Т.3,4 | Т.5 | Т.6 | Т.7 | Т.8,9 | | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | | | | |
| Самостійна робота | Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи | | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 2 - (22 балів) | | | | | | | | | |

| | | | | | | | |
|--|--|----------------|-------------|-------------|---|----------------------|--|
| Загальна кількість балів за модулем №2 | 22 | | | | 6 | Контрольний захід №2 | |
| Теми | T.10 | T.11,12 | T.13 | T.14 | | | |
| Відповідь на семінарських заняттях | 3 | 3 | 3 | 3 | | | |
| Самостійна робота | Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи | | | | | | |
| Індивідуальна робота | 3 | | | | | | |
| Підсумковий тестовий контроль | 5 | | | | | | |

Структура розподілу балів за семінарські заняття для здобувачів вищої освіти денної форми з навчальної дисципліни для спеціальності 051 «Економіка підприємства» освітньо-професійна програма «Економіка підприємства», «Економічна кібернетика», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» є наступною:

| | | | | | | | | | | | |
|--|--|----------------|-------------|-------------|------------|--------------|--|----------------------|-------------------|---|----------------------|
| Модулі | Модуль 1 - (24 бали) | | | | | | | Контрольний захід №1 | Екзамен- 50 балів | Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (Екзамен) | |
| Загальна кількість балів за модулем №1 | 24 | | | | | | | | | | 6 |
| Теми | T.1,2 | T.3,4 | T.5 | T.6 | T.7 | T.8,9 | | | | | |
| Відповідь на семінарському занятті | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | 3 | | | | | |
| Самостійна робота | Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи | | | | | | | | | | |
| Модулі | Модуль 2 - (22 балів) | | | | | | | | | | Контрольний захід №2 |
| Загальна кількість балів за модулем №2 | 22 | | | | | | | 6 | | | |
| Теми | T.10 | T.11,12 | T.13 | T.14 | | | | | | | |
| Відповідь на семінарських заняттях | 3 | 3 | 3 | 3 | | | | | | | |
| Самостійна робота | Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи | | | | | | | | | | |
| Індивідуальна робота | 3 | | | | | | | | | | |
| Підсумковий тестовий контроль | 5 | | | | | | | | | | |

Структура розподілу балів за семінарські заняття для здобувачів вищої освіти заочної форми з навчальної дисципліни є наступною:

| | | | | | |
|-------------------------------------|---------------------------|--|---------------------|-------------------|--------------------------------------|
| Модулі | Модуль- (50 балів) | | ро ль ни й | Екзамен- 50 балів | оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів |
| Загальна кількість балів за модулем | 50 | | | | |
| Теми | T. 2 | | | | |

| | | | | |
|------------------------------------|--|--|--|--|
| Відповідь на семінарському занятті | 20 | | | |
| Самостійна робота | Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи | | | |
| Індивідуальна робота | 10 | | | |

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

| Кількість балів | Критерії оцінювання |
|-----------------|--|
| 3 | В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання. |
| 1,5 | Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. |
| 0 | Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. |

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 6 балів.

Таблиця 5.3

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

| Вид завдання | Максимальна кількість балів за виконання |
|--------------------|--|
| Теоретичні питання | 1 |
| Тестовий блок | 2 (10×0,2) |
| Задача | 2 |
| Всього | 6 |

Таблиця 5.4

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

| Критерії оцінювання | Кількість балів |
|--|-----------------|
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі теоретичні питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки. | 1 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. | 0,5 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях | 0,25 |

| | |
|---|---|
| присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання. | |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі. | 0 |

Таблиця 5.5

Критерії оцінювання тестового блоку

| Критерії оцінювання | Кількість балів |
|--|-----------------|
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку. | 0,2 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише одного визначення та використовував для цього наукову літературу та власну думку. | 0,1 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень. | 0 |

Таблиця 5.6

Критерії оцінювання розрахункових завдань

| Критерії оцінювання | Кількість балів |
|---|-----------------|
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю та правильно розв'язав розрахункове завдання, пояснив всі виконані дії та обгрунтував правильну відповідь. | 2 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який частково розв'язав розрахункове завдання або допустив незначні похибки в її розв'язанні, але загальний хід думки правильний. | 1 |
| Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розв'язав розрахункове завдання. | 0 |

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота проводиться у формі реферату, презентації, проектів або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 3 балів.

Таблиця 5.7

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

| Кількість балів | Критерії оцінювання |
|-----------------|---|
| 3 | Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками. |
| 1,5 | Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації. |
| 0 | Не написання реферату та презентацію по ньому. |

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного

проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE (максимально до 5 балів).

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.5.7):

Таблиця 5.8

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ECTS здійснюється в такому порядку:

| Сума балів за 100-бальною шкалою | Оцінка в ЄКТС | Значення оцінки ЄКТС | Критерії оцінювання | Рівень компетентності | Оцінка за національною шкалою | |
|----------------------------------|---------------|--|--|---|--------------------------------|---------------|
| | | | | | Екзамен/Диференційований залік | Залік |
| 90-100 | A | відмінно | Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили | Високий (творчий) | відмінно | |
| 80-89 | B | дуже добре | Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна | Достатній (конструктивно - варіативний) | добре | зараховано |
| 70-79 | C | добре | Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві; добирати аргументи для підтвердження думок | | | |
| 60-69 | D | задовільно | Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих | Середній (репродуктивний) | задовільно | |
| 50-59 | E | достатньо | Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні | | | |
| 35-49 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю | Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу | Низький (рецептивно-продуктивний) | незадовільно | не зараховано |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту | Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів | | | |

Переведення даних 50-бальної шкали оцінювання в 4-бальну та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

| Сума балів за 100-бальною шкалою | Оцінка в ЄКТС | Значення оцінки ЄКТС | Рівень компетентності | Оцінка за національною шкалою | |
|----------------------------------|---------------|----------------------|-----------------------|--------------------------------|-------|
| | | | | Екзамен/диференційований залік | залік |
| 40-50 | A | відмінно | Високий (творчий) | відмінно | |

| | | | | | |
|-------|----|--|---|--------------|---------------|
| 40-44 | B | дуже добре | Достатній (конструктивно - варіативний) | добре | зараховано |
| 35-39 | C | добре | | | |
| 30-34 | D | задовільно | Середній (репродуктивний) | задовільно | |
| 25-29 | E | достатньо | | | |
| 17-24 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю | Низький (рецептивно- продуктивний) | незадовільно | не зараховано |
| 0-16 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту | | | |

Результати складання екзаменів/диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться в відомість обліку успішності студента, залікову книжку, індивідуальний навчальний план студента (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання дисципліни «Макроекономіка» є:

- екзамен;
- диференційований залік;
- реферативні доповіді;
- аналітичні звіти, есе;
- комп'ютерне тестування;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Формами поточного контролю є: наукові дискусії, усне та письмове опитування на семінарських заняттях. Здобувачі, що вивчають курс виконують дві контрольні роботи з кожного навчального модулю.

По завершенню вивчення курсу, студенти пишуть підсумкову (залікову) роботу, яка є формою підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни.

Перелік питань до поточного контролю за модулем 1:

1. Історія розвитку макроекономіки.
2. Об'єкт і предмет макроекономіки.
3. Функції макроекономіки.
4. Методи макроекономіки.
5. Модель економічного кругообігу.
6. Мікроекономіка і макроекономіка: спільне і відмінне.
7. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного обчислення.
8. Принципи розрахунку валового внутрішнього продукту.
9. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.

10. Принципи та методи розрахунку валового національного продукту.
11. Відмінність валового національного продукту від валового внутрішнього продукту.
12. Принципи та методи розрахунку чистого національного продукту та національного доходу.
13. Індеси цін та їх значення в макроекономіці.
14. Номінальний та реальний валовий внутрішній продукт.
15. Валовий національний продукт та економічний добробут.
16. Інфлювання та дефлювання.
17. Циклічність як форма економічного розвитку.
18. Теорії економічного циклу.
19. Зайнятність як економічна категорія.
20. Сукупний попит та його особливості.
21. Цінові фактори сукупного попиту.
22. Нецінові фактори сукупного попиту.
23. Сукупна пропозиція в короткостроковому періоді.
24. Сукупна пропозиція в довгостроковому періоді.
25. Цінові фактори сукупної пропозиції.
26. Нецінові фактори сукупної пропозиції.
27. Рівновага: загальний обсяг виробництва і рівень цін.
28. Зміна рівноваги попиту і пропозиції.
29. Поясніть відмінність, яка існує між спадною функцією сукупного попиту і спадною функцією ринкового попиту.
30. Який теоретичний інструментарій лежить в основі горизонтальної кривої короткострокової сукупної пропозиції.
31. Які нецінові чинники і як впливають на короткострокову сукупну пропозицію.
32. Поясніть в чому полягають вади ринкового механізму відновлення рівноваги між сукупним попитом і сукупною пропозицією і які заходи держави можуть прискорити відновлення цієї рівноваги.
33. Особисті та використовані доходи.
34. Диференціація доходів.
35. Використований дохід і споживання.
36. Інструментарій для аналізу споживання.
37. Інструментарій для аналізу заощадження.
38. Чинники споживання і заощадження, що не пов'язані з поточним доходом.
39. Вибір заощадником активу та виду заощаджень.
40. Кейнсіанська функція споживання.
41. Міжчасовий вибір споживача.
42. Взаємозв'язок: „дохід-споживання” і „дохід-заощадження”.
43. Гіпотеза життєвого циклу та гіпотеза постійного доходу.
44. Суть та аналіз інвестицій. Мультиплікатор інвестицій.
45. Зміна попиту на інвестиції.
46. Інвестиції та дохід.
47. Нестабільність інвестицій.
48. Заплановані та фактичні інвестиції.

Перелік питань до поточного контролю за модулем 2:

1. Вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний валовий внутрішній продукт.
2. Вплив державного сектора на рівноважний валовий внутрішній продукт.
3. Оподаткування і рівноважний валовий внутрішній продукт.
4. Рівновага і валовий внутрішній продукт за повної зайнятості.
5. Сукупні видатки і рівноважний валовий внутрішній продукт.
6. Модель „Витрати – випуск”.

7. Модель „Вилучення – ін’єкції”.
8. Мультиплікатор видатків.
9. Інфляційний та рецесійний розриви.
10. Ринок позичкового капіталу та його роль у забезпеченні рівноваги між заощадженнями та інвестиціями.
11. Механізм досягнення економічної рівноваги у довгостроковому періоді.
12. Парадокс заощадження.
13. Роль держави у змішаній економіці.
14. Розкрити суть кейнсіанської теорії як теоретичної бази держави регулювання економіки.
15. Розкрити суть класичної теорій макроекономічного регулювання.
16. Критика кейнсіанцями класичного положення про невтручання держави в економіку.
17. Розкрити суть граничного коефіцієнту податків. В чому суть державних заощаджень та чим вони відрізняються від національних і приватних заощаджень змішаної економіки?
18. Розкрити суть основного психологічного закону Кейнса. Що таке суспільні блага
19. Розкрити суть рівноваги між приватними інвестиціями і національними ресурсами.
20. Визначення рівноважного рівня національного доходу.
21. Безробіття та його види.
22. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон Оукена.
23. Інфляція як соціально-економічне явище.
24. Інфляція попиту та інфляція витрат, очікувана та неочікувана інфляція.
25. Інфляція та процентні ставки. Ефект Фішера.
26. Взаємозв’язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
27. Підходи до проблеми “безробіття та інфляція” в кейнсіанстві та монетаризмі.
28. Антиінфляційні заходи.
29. Політика державних видатків.
30. Податкова політика: вплив податків на доходи бюджету.
31. Види та ефективність бюджетно-податкової політики.
32. Зобразити графічно та розкрити суть кривої Лаффера.
33. Розкрити економічну суть державного бюджету. Що є об’єктами оподаткування та суб’єктами оподаткування? Що таке одиниця оподаткування та податкова ставка?
34. Розкрити суть прогресивної, пропорційної та регресивної податкової ставки. Що таке автоматичні чисті податки? Як визначаються чисті податки?
35. Які податки ми відносимо до прямих, а які до не прямих? Розкрити суть понять сеньйораж, вмонтовані стабілізатори, ефекту витіснення.
36. Охарактеризувати державний борг, та в чому суть його: реструктуризації, викупу, капіталізації. Чим відрізняється зовнішній державний борг від внутрішнього?
37. Розкрити сутність бюджетного дефіциту: фактичного, структурного, циклічного. Розкрити суть бюджетного профіциту.
38. Розкрити суть монетаризація дефіциту та первинного дефіциту бюджету.
39. Як визначається бюджетне сальдо? Чим відрізняється фактичне потенційне сальдо від циклічного бюджетного сальдо?
40. Розкрити суть мультиплікатора податків та мультиплікатора збалансованого бюджету.
41. Розкрити суть грошової пропозиції та грошового попиту. Як визначається приріст грошової пропозиції ?
42. Охарактеризувати грошові агрегати. Що таке надлишкові, наднормативні, обов’язкові та фактичні резерви ?
43. Розкрити суть монетарної політики. Побудувати графічну модель грошового ринку та дати їй характеристику.
44. Розкрити суть функцій центрального комерційного банку? Що значить часткове резервування депозитів?

45. Який вигляд має функція попиту на гроші для угод та функція попиту на гроші як активи? Як математично визначається зміна грошового попиту?
46. Розкрити суть активу та пасиву банку. Що являє собою коефіцієнт депонування грошей та коефіцієнт фактичного резервування депозитів? Як виявити надлишкові резерви?
47. Розкрити суть грошової бази. Як розраховуються повний грошовий мультиплікатор, простий депозитний мультиплікатор та приріст депозитів?
48. Розкрити суть “монетарного правила” М. Фрідмена. В чому суть поточних та проміжних змінних монетарної політики?
49. Розкрити суть політики: “дорогих грошей”, “дешевих грошей”. Що таке чекові депозити?
50. Модель IS – LM як аналітичний засіб макроекономічної політики.
51. Розкрити суть світового господарства.
52. Розкрити суть платіжного балансу. Охарактеризувати розділи та підрозділи платіжного балансу.
53. Розкрити суть автономної статті платіжного балансу “Помилки та упущення”. Що відображується в статті “Резервні активи”?
54. Розказати про етапи розвитку сучасної міжнародної валютної системи. Що таке валютний курс?
55. Розкрити суть форм прямого котирування валютного курсу та оберненого, а також одностороннього та багатостороннього (ефективного) валютного курсу.
56. Як визначити купівельну спроможність національної валюти?
57. Чим відрізняється реальний валютний курс від номінального та фіксований від плаваючого? Що таке концепція паритету купівельної спроможності?
58. Розказати про етапи розвитку сучасної міжнародної валютної системи. Розказати про вплив зовнішньоекономічної діяльності на ВВП. Що таке дефіцит платіжного балансу?
59. Розкрити суть бюджетного сальдо. Як визначається гранична схильність до імпорту?
60. Розкрити суть та особливості таких понять, як: квота, мито, ліцензія.
61. Особливості формування ринку праці в Україні. Розкрити особливості функціонування неформального та нелегального сегментів ринку праці.
62. Зобразити графічно та дати характеристику класичної моделі ринку праці. Яка мета державного регулювання ринку праці? Який був рівень зайнятості в умовах адміністративно-командної системи?
63. Розказати про особливості кривої Філіпса у короткостроковому та довгостроковому періодах.
64. Зобразити графічно та дати характеристику кривій Лоренця. Визначити основні чинники, які викликають нерівність у доходах згідно кривої Лоренця.
65. Дати характеристику економічному зростанню. Назвати основні виробничі фактори економічного зростання та дати їм економічну характеристику. Які існують типи економічного зростання?
66. Розкрити зміст виробничої функції. Що таке гранична продуктивність капіталу та як вона визначається?
67. Що таке гранична продуктивність праці та як вона визначається? Як визначається темп приросту продукту?

Перелік питань до підсумкового контролю (денна форма):

1. Що вивчає макроекономіка?
2. Що таке економічна система та які вона має елементи?
3. Дати характеристику:
 - адміністративно-командній економіці;
 - перехідній економіці;
 - ринковій економіці.
4. Що є предметом вивчення макроекономіки?

5. Що є об'єктом вивчення макроекономіки?
6. Що є основою досліджень макроекономіки?
7. Розкрити сутність агрегату.
8. Назвати та охарактеризувати функції макроекономіки.
9. Що являють собою моделі?
10. Розкрити сутність:
 - ендогенних змінних;
 - екзогенних змінних.
11. Які існують методи дослідження макроекономіки?
12. Дати характеристику суб'єктам макроекономіки.
13. Розкрити сутність двосекторної моделі кругопотоку ресурсів, продуктів і доходу.
14. Розкрити сутність державного та зарубіжного секторів у схемі кругопотоку.
15. Які макроекономічні питання обговорюються в Україні останнім часом?
16. Розказати про етапи розвитку макроекономіки.
17. Розкрити сутність системи національних рахунків.
18. Назвати сектори СНР.
19. Яких принципів дотримується СНР?
20. Назвати та дати характеристику категоріям СНР.
21. Назвати основні макроекономічні показники.
22. Що таке валовий випуск (ВВ)?
23. Назвати основні форми розрахунку ВВ.
24. Дайте визначення валового внутрішнього продукту (ВВП).
25. Які існують методи вимірювання ВВП?
26. Чому дорівнює ВВП в умовах економічної рівноваги?
27. Розкрити сутність валового національного продукту (ВНП).
28. У чому відмінність ВВП від ВНП ?
29. Розкрити сутність:
 - чистого внутрішнього продукту (ЧВП);
 - національного доходу (НД);
 - особистого доходу (ОД);
 - доходу кінцевого використання (ДКВ).
30. Розкрити суть номінального ВВП.
31. Розкрити суть реального ВВП.
32. Як розраховується зміна реального ВВП?
33. Як розраховується темп зростання фізичного обсягу виробництва?
34. Як розраховується темп приросту фізичного обсягу виробництва?
35. Що таке дефлятор ВВП? Як він розраховується?
36. Як визначається приріст ВВПн за рахунок цін?
37. Розкрити суть індексу споживчих витрат.
38. Розкрити сутність:
 - інфлювання;
 - дефлювання.
39. Які існують недоліки при розрахунку ВВП?
40. Дайте визначення чистого економічного добробуту.
41. Розкрити суть ділового економічного циклу.
42. Назвати та дати характеристику фазам економічного циклу.
43. Назвати причини економічних коливань.
44. Охарактеризуйте цикли: короткі, середні великі.
45. Дати характеристику економічному зростанню.
46. Яке постає основне питання у теорії економічного зростання?
47. Назвати якими двома взаємопов'язаними способами вимірюється економічне зростання.

48. Що являє собою нульове економічне зростання?
49. Назвати основні два типи економічного зростання.
50. Назвати три групи чинників економічного зростання, що розрізняють у макроекономіці.
51. В чому сутність виробничої функції Леонт'єва?
52. Розказати про модель макроекономічного зростання Харрода – Домара.
53. Розказати про неокласичну модель економічного зростання Роберта Солоу.
54. В чому сутність “золотого правила”?
55. Дати визначення та характеристику інфляції як економічному явищу.
56. Від чого залежать соціально-економічні наслідки інфляції?
57. Що породжує інфляцію?
58. Що таке дефляція?
59. Що таке дезінфляція?
60. Розкрити класифікацію інфляції.
61. Що відображує кривою Філіпса?
62. Назвати основні причини щодо виникнення та існування кривої Філіпса.
63. Розкрити суть різних тлумачення щодо кривої Філіпса (погляди кейнсіанців, класиків, монетаристів).
64. Розкрити суть теорії адаптивних очікувань.
65. Назвати чинники від яких залежить рівень інфляції за кривою Філіпса.
66. Розкрити суть теорії раціональних сподівань.
67. Розкрити суть антиінфляційної політики держави.
68. Що є головним принципом боротьби з інфляцією?
69. Розкрити суть зайнятості як економічної проблеми.
70. Розкрити суть зайнятості як економічної категорії.
71. Дати характеристику структурі працездатного населення.
72. Що означає загальний рівень трудових ресурсів?
73. За яких умов в країні настає повна зайнятість?
74. Охарактеризувати безробіття як економічне явище.
75. Назвати причини безробіття.
76. Які існують види безробіття? Дати їм характеристику.
77. Як вимірюється рівень безробіття?
78. Що таке природний рівень безробіття?
79. Розкрити суть закону А. Оукена.
80. Як визначається повна та неповна зайнятість?
81. Що являє собою ВВП-розрив?
82. Як визначаються абсолютні втрати продукції пов'язані з рівнем безробіття?
83. Розкрити сутність бідності як економічної категорії.
84. Що таке абсолютна та відносна бідність?
85. Чим відрізняється тимчасова бідність від застійної?
86. Розкрити сутність соціальної політики.
87. Дати визначення сукупному попиту.
88. Охарактеризувати основні складові сукупного попиту.
89. Назвати та дати характеристику ціновим та неціновим факторам сукупного попиту.
90. Дати визначення сукупній пропозиції.
91. Що являє собою потенційний ВВП?
92. Назвати чинники, що впливають на переміщення довгострокової кривої сукупної пропозиції.
93. Дати характеристику кривій сукупної пропозиції в короткостроковому періоді (кейнсіанська модель).
94. Назвати чинники, що впливають на переміщення короткострокової кривої сукупної пропозиції.

95. Дати характеристику проміжному (висхідному) відрізку короткострокової сукупної пропозиції.
96. Дати характеристику класичному відрізку короткострокової сукупної пропозиції.
97. Розкрити сутність рівноваги сукупного попиту та сукупної пропозиції.
98. В чому сутність „ефекту храповика”?
99. В чому сутність „збурення” („шоку”) пропозиції?
100. В чому сутність „збурення” (шоку”) сукупного попиту?
101. Розкрити сутність грошей.
102. Які завдання стоять перед центральним банком?
103. Що таке монетаризація бюджетного дефіциту?
104. Розкрити сутність символічних грошей.
105. Розкрити сутність кредитних грошей.
106. Назвати та дати тлумачення функціям грошей.
107. Що таке грошова система?
108. Назвати та дати характеристику елементам грошової системи.
109. Розкрити сутність норми обов’язкового резервування.
110. Що таке надлишкові резервами банку?
111. Розкрити сутність депозитного мультиплікатора.
112. Що таке грошовий обіг?
113. Що являє собою грошова маса?
114. Назвати та дати характеристику чотирьом агрегатам грошової маси, які визначає національний банк України.
115. Розкрити структура грошової маси для розвинених країн.
116. Що таке грошова база ?
117. Що таке грошова пропозиція?
118. Розкрити сутність фактичних (загальних) резервів комерційного банку.
119. В чому сутність обов’язкових (мінімальних) банківських резервів?
120. З яких елементів складається грошовий попит?
121. Дати характеристику попит на гроші для угод.
122. Розкрити сутність рівняння кількісної теорії грошей.
123. Від чого залежить трансакційний попит на гроші.
124. Дати характеристику попиту на гроші, як на активи.
125. За яких умов встановлюється рівновага на грошовому ринку?
126. Назвати основні цілі та види монетарної політики.
127. Дати характеристику інструментам монетарної політики.
128. Розкрити суть використовуваного доходу.
129. Розкрити сутність споживання?
130. Що таке „пороговий доход”?
140. Як визначаються середня та гранична схильності до споживання?
141. Що таке заощадження?
142. Як визначаються середня та гранична схильності до заощадження?
143. Назвати чинники споживання і заощадження, не пов’язані з доходом.
144. Розкрити суть термінологічного розмежування ліній споживання та заощадження.
145. Розкрити суть переміщення ліній споживання та заощадження.
146. Розкрити суть стабільності ліній споживання та заощадження.
147. В чому сутність гіпотези міжчасового бюджетного обмеження?
148. В чому сутність гіпотези життєвого циклу?
149. Як визначається річний обсяг споживача?
150. В чому сутність гіпотези постійного доходу?
151. В чому різниця між постійним та тимчасовим доходом?
152. Що таке інвестиції?
153. Дати класифікацію інвестиціям.

154. Назвати основні чинники інвестиційних витрат.
155. Назвати не відсоткові чинники, які впливають на інвестиційний попит.
156. Як визначається очікуваний чистий прибуток?
157. Які існують найважливіші чинники мінливості інвестицій?
158. Назвати та дати характеристику чинникам, які викликають інвестиційний занепад.
158. Розкрити сутність підходу “витрати – випуск”.
159. Що відбувається в економіці, якщо: $AE > Y$ або $AE < Y$?
160. Розкрити сутність підходу “вилучення – ін’єкції”.
161. як відрізняються фактичні витрати від запланованих?
162. Що таке вилучення витрат та ін’єкції витрат?
163. Чим відрізняються заплановані від незапланованих інвестиції ?
164. Що відбувається в економіці, якщо:
 - $Z < I$;
 - $Z > I$;
 - $Z = I$.
165. Що таке сукупні витрати?
166. З яких компонентів складаються сукупні витрати?
167. Охарактеризувати залежність між державними витратами та чистими податками.
168. Що таке рівноважний ВВП?
169. Дати характеристику ефект мультиплікатора.
170. Що являє собою гранична схильність до імпорту?
171. Що таке граничний коефіцієнт податків?
172. Що являють собою мультиплікатори витрат і податків?
173. Як визначається зміна доходу?
174. Розкрити суть рецесійного розриву.
175. Розкрити суть інфляційного розриву.
176. Як визначити втрату економіки від рецесійного та інфляційного розривів?
177. Розказати як експорт сприяє підвищенню сукупних витрат на купівлю національного продукту країни.
178. Назвати чинники, які впливають на активність країни у міжнародній торгівлі, а разом із тим на її чистий експорт.
179. Розкрити особливості впливу державного сектору на сукупні витрати та реальний ВВП.
180. Розкрити суть бюджетно-податкової (фіскальної) політики.
181. Назвати основні джерела доходів держбюджету.
182. Розкрити суть „податків” як економічної категорії.
183. Дати класифікацію податкам.
184. Що являє собою податкова ставка?
185. Розкрити суть кривої Лаффера.
186. Дати характеристику державним видаткам.
187. Як класифікують державні видатки?
188. Розкрити сутність дискреційної бюджетно-податкової політики.
189. Розкрити сутність недискреційної бюджетно-податкової політика?
190. Розкрити економічну суть державного бюджету.
191. Дати класифікацію державному бюджету.
192. Що таке бюджетне сальдо?
193. Розкрити сутність бюджетного дефіциту:
 - фактичного;
 - структурного;
 - циклічного.
194. Назвати причини бюджетного дефіциту.
195. Назвати заходи щодо знищення бюджетного дефіциту.

196. Розкрити сутність мультиплікатор збалансованого бюджету.
197. Що таке державний борг?
198. Назвати економічні наслідки державного боргу.
199. Розкрити сутність управління державним боргом.
200. В чому сутність рефінансування державного боргу?
201. Розкрити сутність теорії абсолютної переваги.
202. Розкрити сутність теорії порівняльної переваги.
203. В чому сутність теорії Хекшера-Оліна?
204. В чому сутність парадоксу Леонтьєва?
205. Розкрити сутність міжнародної торгівлі.
206. Назвати причини міжнародної торгівлі.
207. В чому сутність зовнішньоторговельної політики?
208. Як діють міжнародні валютні ринки?
209. Що таке номінальний валютний курс?
210. Що таке реальний валютний курс?
211. Що таке паритет купівельної спроможності?
212. В чому сутність валютної котирування?
213. Розкрити сутність фіксованого та плаваючого валютних курсів.
214. Що являє собою платіжний баланс?
215. З яких розділів складається платіжний баланс?

Перелік питань з курсу (для заочної форми навчання)

1. Історія розвитку макроекономіки.
2. Об'єкт і предмет макроекономіки.
3. Функції макроекономіки.
4. Методи макроекономіки.
5. Модель економічного кругообігу.
6. Мікроекономіка і макроекономіка: спільне і відмінне.
7. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного обчислення.
8. Принципи розрахунку валового внутрішнього продукту.
9. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту.
10. Принципи та методи розрахунку валового національного продукту. Відмінність валового національного продукту від валового внутрішнього продукту.
11. Принципи та методи розрахунку чистого національного продукту та національного доходу.
12. Індeksi цін та їх значення в макроекономіці.
13. Номінальний та реальний валовий внутрішній продукт.
14. Валовий національний продукт та економічний добробут.
15. Інфлювання та дефлювання.
16. Циклічність як форма економічного розвитку.
17. Теорії економічного циклу.
18. Зайнятість як економічна категорія.
19. Безробіття та його види.
20. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон Оукена.
21. Інфляція як соціально-економічне явище.
22. Інфляція попиту та інфляція витрат, очікувана та неочікувана інфляція.
23. Інфляція та процентні ставки. Ефект Фішера.
24. Взаємозв'язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса.
25. Підходи до проблеми "безробіття та інфляція" в кейнсіанстві та монетаризмі.
26. Антиінфляційні заходи.
27. Сукупний попит та його особливості.

28. Цінові фактори сукупного попиту.
29. Нецінові фактори сукупного попиту.
30. Сукупна пропозиція в короткостроковому періоді.
31. Сукупна пропозиція в довгостроковому періоді.
32. Цінові фактори сукупної пропозиції.
33. Нецінові фактори сукупної пропозиції.
34. Рівновага: загальний обсяг виробництва і рівень цін.
35. Зміна рівноваги попиту і пропозиції.
36. Особисті та використовані доходи.
37. Диференціація доходів.
38. Використований дохід і споживання.
39. Інструментарій для аналізу споживання.
40. Інструментарій для аналізу заощадження.
41. Чинники споживання і заощадження, що не пов'язані з поточним доходом.
42. Вибір заощадником активу та виду заощаджень.
43. Кейнсіанська функція споживання.
44. Міжчасовий вибір споживача.
45. Взаємозв'язок: „дохід-споживання” і „дохід-заощадження”.
46. Гіпотеза життєвого циклу та гіпотеза постійного доходу.
47. Суть та аналіз інвестицій. Мультиплікатор інвестицій.
48. Зміна попиту на інвестиції.
49. Інвестиції та дохід.
50. Нестабільність інвестицій.
51. Заплановані та фактичні інвестиції
52. Вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний валовий внутрішній продукт.
53. Вплив державного сектора на рівноважний валовий внутрішній продукт.
54. Оподаткування і рівноважний валовий внутрішній продукт.
55. Рівновага і валовий внутрішній продукт за повної зайнятості.
56. Сукупні видатки і рівноважний валовий внутрішній продукт.
57. Модель „Витрати – випуск”.
58. Модель „Вилучення – ін'єкції”.
59. Мультиплікатор видатків.
60. Інфляційний та рецесійний розриви.
61. Ринок позичкового капіталу та його роль у забезпеченні рівноваги між заощадженнями та інвестиціями.
62. Механізм досягнення економічної рівноваги у довгостроковому періоді.
63. Парадокс заощадження.
64. Роль держави у змішаній економіці.
65. Розкрити суть кейнсіанської теорії як теоретичної бази держави регулювання економіки.
66. Розкрити суть класичної теорії макроекономічного регулювання.
67. Критика кейнсіанцями класичного положення про невтручання держави в економіку.
68. Розкрити суть граничного коефіцієнту податків. В чому суть державних заощаджень та чим вони відрізняються від національних і приватних заощаджень змішаної економіки?
69. Розкрити суть основного психологічного закону Кейнса. Що таке суспільні блага? Розкрити суть рівноваги між приватними інвестиціями і національними ресурсами.
70. Визначення рівноважного рівня національного доходу.
71. Політика державних видатків.
72. Податкова політика: вплив податків на доходи бюджету.
73. Види та ефективність бюджетно-податкової політики.
74. Зобразити графічно та розкрити суть кривої Лаффера

75. Розкрити економічну суть державного бюджету. Що є об'єктами оподаткування та суб'єктами оподаткування? Що таке одиниця оподаткування та податкова ставка?
76. Розкрити суть прогресивної, пропорційної та регресивної податкової ставки. Що таке автоматичні чисті податки? Як визначаються чисті податки?
77. Які податки ми відносимо до прямих, а які до не прямих? Розкрити суть понять сеньйораж, вмонтовані стабілізатори, ефекту витіснення.
78. Охарактеризувати державний борг, та в чому суть його: реструктуризації, викупу, капіталізації. Чим відрізняється зовнішній державний борг від внутрішнього?
79. Розкрити сутність бюджетного дефіциту: фактичного, структурного, циклічного. Розкрити суть бюджетного профіциту. Розкрити суть монетаризація дефіциту та первинного дефіциту бюджету.
80. Як визначається бюджетне сальдо? Чим відрізняється фактичне потенційне сальдо від циклічного бюджетного сальдо? Розкрити суть мультиплікатора податків та мультиплікатора збалансованого бюджету.
81. Розкрити суть грошової пропозиції та грошового попиту. Як визначається приріст грошової пропозиції?
82. Охарактеризувати грошові агрегати. Що таке надлишкові, наднормативні, обов'язкові та фактичні резерви?
83. Розкрити суть монетарної політики. Побудувати графічну модель грошового ринку та дати їй характеристику.
84. Розкрити суть функцій центрального комерційного банку? Що значить часткове резервування депозитів?
85. Який вигляд має функція попиту на гроші для угод та функція попиту на гроші як активи? Як математично визначається зміна грошового попиту?
86. Розкрити суть активу та пасиву банку. Що являє собою коефіцієнт депонування грошей та коефіцієнт фактичного резервування депозитів? Як виявити надлишкові резерви?
87. Розкрити суть грошової бази. Як розраховуються повний грошовий мультиплікатор, простий депозитний мультиплікатор та приріст депозитів?
88. Розкрити суть "монетарного правила" М. Фрідмена. В чому суть поточних та проміжних змінних монетарної політики?
89. Розкрити суть політики: "дорогих грошей", "дешевих грошей". Що таке чекові депозити?
90. Модель IS – LM як аналітичний засіб макроекономічної політики.
91. Розкрити суть світового господарства.
92. Розкрити суть платіжного балансу. Охарактеризувати розділи та підрозділи платіжного балансу. Розкрити суть автономної статті платіжного балансу "Помилки та упущення". Що відображується в статті "Резервні активи"?
93. Розказати про етапи розвитку сучасної міжнародної валютної системи. Що таке валютний курс? Розкрити суть форм прямого котирування валютного курсу та оберненого, а також одностороннього та багатостороннього (ефективного) валютного курсу.
94. Як визначити купівельну спроможність національної валюти? Чим відрізняється реальний валютний курс від номінального та фіксований від плаваючого? Що таке концепція паритету купівельної спроможності?
95. Розказати про етапи розвитку сучасної міжнародної валютної системи. Розказати про вплив зовнішньоекономічної діяльності на ВВП. Що таке дефіцит платіжного балансу?
96. Розкрити суть бюджетного сальдо. Як визначається гранична схильність до імпорту? Розкрити суть та особливості таких понять, як: квота, мито, ліцензія.
97. Особливості формування ринку праці в Україні. Розкрити особливості функціонування неформального та нелегального сегментів ринку праці.
98. Зобразити графічно та дати характеристику класичної моделі ринку праці. Яка мета державного регулювання ринку праці? Який був рівень зайнятості в умовах адміністративно-командної системи?

99. Розказати про особливості кривої Філіпса у короткостроковому та довгостроковому періодах.

100.Зобразити графічно та дати характеристику кривій Лоренця. Визначити основні чинники, які викликають нерівність у доходах згідно кривої Лоренця.

101.Дати характеристику економічному зростанню. Назвати основні виробничі фактори економічного зростання та дати їм економічну характеристику. Які існують типи економічного зростання?

102.Розкрити зміст виробничої функції. Що таке гранична продуктивність капіталу та як вона визначається? Що таке гранична продуктивність праці та як вона визначається? Як визначається темп приросту продукту?

103.Розказати про неокласичну модель економічного зростання Роберта Солоу. Розказати як впливають окремі фактори на капіталоозброєність. В чому сутність “золотого правила нагромадження”?

104.Розказати про модель макроекономічного зростання Харода – Домара. Що таке критична величина інвестицій? Як визначити стійкий рівень капіталоозброєності

105.Політика економічного зростання в розвинутих країнах та в країнах, що розвиваються. Особливості економічного розвитку України.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

8.1. Основна:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн./ С.М. Панчишин , П.І. Островерх, І.В.Грабинська та ін.; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Л. : Апріорі, 2017. – Кн.1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка . – 567с.
3. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання-Прес, 2008. – 743 с. (Класичний університетський підручник).
4. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб / за ред. В. Д. Базилевича. – К.: Знання, 2010. – 550 с.
5. Базилевич В.Д. Макроекономіка: Підручник . «Знання», 2015.- 694с.
6. Бріль М. С. Макроекономіка : учебное пособие для самостоятельного изучения дисциплины для иностранных студентов всех направлений подготовки / М. С. Бріль, Е. Н. Клименко, О. Н. Крюкова. – Х. : Изд. ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2015. – 220 с.
7. Гронтковська Г. Е., Косік А. Ф. Макроекономіка: Навч. Посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 672 с.
8. Економічна теорія. Навчальний посібник / Мацелюх Н. П., Касьяненко Л. М., Максименко І. А. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 478 с.
9. Економічна теорія (політекономія, мікроекономіка, макроекономіка). Макроекономіка: Навчальний посібник/ Мацелюх Н.П. та ін. Ірпінь : Університет ДФС України, 2018. 285 с.
10. Макаренко П.М. Макроекономіка: [навчальний посібник] / П.М. Макаренко, О.В. Калініченко, О. Д. Дивнич. – Полтава, РВВ ПДАА, 2014. – 363 с.
11. Макроекономіка: Навч. посібник / за заг.ред. Гупала О.Г. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010.
12. Макроекономіка: конспект лекцій для студ. спец. "Міжнародна економіка" / Уклад.: В. В Дергачова; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". — К., 2011. — 115 с.
13. Макроекономіка: навч. посіб. / Т.І. Іванюк; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. — К., 2010. — 112 с.
14. Макроекономіка: учебник / А.А. Задоя, Ю.Е. Петруня. — 3-е изд., перераб. и доп. — К.: Знання, 2008. — 381 с.
15. Макроекономіка : Європейський контекст / М. Бурда, Ч. Виплош. – К. : Основи, 1998. – 682 с.
16. Макроекономіка та макроекономічна політика : [навч. посіб.] / А.Ф. Мельник, Т.Л. Желюк, О.В. Длугопольський та ін.; Наук. ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2008. – 699 с.
15. Макроекономіка: навч. Посібник. Рекомендовано Міністерством освіти і науки України / за заг. ред. В.П. Решетило (2-ге вид., доповнене); - Харк. нац. у-т міськ. госп-ва імені О.М. Бекетова, 2013. – 224 с.
16. Панчишин С. Макроекономіка. Навч. Посіб. -К., Либідь, 2005.-537с.
17. П'ясецька-Устич С.В. Навчально-методичний посібник для студентів економічних спеціальностей – Ужгород, ТОВ «РІК-У», 2017. – 272 с.
18. Солонінко К. С. Макроекономіка [текст] : навч. посіб. / К. С. Солонінко – К. : «Центр учбової літератури», 2015. – 200 с.
19. Тюхтенко Н. А., Синякова К. М. Макроекономіка: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., допов. та перероб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. – 352 с.

8.2. Допоміжна:

1. Гальчинський А.С. Теорія грошей: Навч.-метод. посіб. – К.: Основи, 2001. – 410 с.
2. Гелбрейт Дж. Новое индустриальное общество. Избранное. – М.: Эксмо, 2008. – 1200 с. – (Антология экономической мысли).
3. Кейнс Дж. М. Избранные произведения: Пер.с англ. / Дж. М. Кейнс. – М.: Экономика, 1993. – 543с.

4. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег / Дж. М. Кейнс. – М.: Гелиос, 1999. – 352 с.
5. Макроекономіка / П. Семюелсон, В. Нордхауз. – К. : Основи, 1995. – 575 с.
6. Макроекономіка / Р. Дорнбуш, С. Фішер – К. : Основи, 1996. – 814 с.
7. Макроэкономика. Глобальный подход. / Дж. Сакс, Ф. Ларрен. – М. : Дело, 1996. – 848 с.
8. Мэнкью Н.Г. Макроэкономика / Н.Г. Мэнкью. – М. : Изд-во МГУ, 1994. – 736 с.
9. Міщенко В.І. Гнучкий режим курсоутворення: етапи запровадження та можливі наслідки для економічного розвитку України: Науково–аналітичні матеріали. Випуск 15. / В.І. Міщенко, В.А. Нідзельська, А.П. Кулінець, С.О. Шульга. – К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень, 2010. – 124 с.
10. Моторин Р. М. Система національних рахунків / Р.М. Моторин, Г.М. Моторина. – К.: КНЕУ, 2001. – 336 с.
11. Найденов В.С. Инфляция и монетаризм. Уроки антикризисной политики / В.С. Найдёнов, А.Ю. Стенковский. – К.: 2003. – 352 с.
12. Населення України. Трудова еміграція в Україні. – К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім.М.В.Птухи НАН України, 2010. – 233с.
13. Радионова И.Ф. Общее макроэкономическое неравновесие: содержание теории и возможности применения / И.Ф. Радионова //Экономическая теория. – 2007. №2. – с. 81–93.
14. Стиглиц Дж. Экономика государственного сектора / Дж. Стиглиц. – М. : Изд- во МГУ, 1997. – 720 с.
15. Фридмен М. Основы монетаризма / М. Фридмен и др. Под науч. ред. Д.А. Козлова – М.: ТЕИС. – 2002. – 175 с.
16. Хансен Э. Денежная теория и финансовая политика: Пер.с англ. / Э. Хансен – М.: Дело, 2006. – 312 с.
17. Хикс Дж. Стоимость и капитал / Дж. Хикс. – М.: Прогресс, Универс, 1993 – 488 с.

8.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://libportal.org.ua/>
2. Виртуальная электронная библиотека – ВВМ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.velib.com/>
3. Електронні каталоги бібліотек України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecatalog.name/>
4. Електронна бібліотека Lib.com.ua [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.com.ua/>
5. Національна бібліотека імені В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Українська бібліотека – «Джерело» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrlib.com/>
7. arXiv.org - загальнодоступні наукові публікації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://arxiv.org/>
8. eLIBRARY - Научная Электронная Библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elibrary.ru/>

Ресурси органів державної влади:

1. Офіційний сайт Президента України [Електронний ресурс]: офіційне Інтернет-представництво. - Режим доступу: <http://www.president.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://sfs.gov.ua/>

5. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України [Електронний ресурс]: Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт.- Режим доступу: <http://me.kmu.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
9. Сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) України [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу:<http://unctad.org/en/>
10. Сайт Світового банку [Електронний ресурс]: офіційний веб-сайт. - Режим доступу: <http://www.worldbank.org/uk/country/ukraine>.

8.4. Міжнародні видання

1. Arrow K. J. The Economic Implications of Learning by Doing // Review of Economic Studies. – June 1962. – Vol.29. – P.155–173.
2. Blomstrom M. Transnational Corporations and Manufacturing Export from Developing Countries. – New York: United Nations, UN Centre on Transnational Corporations, 1990. – 115 p.
3. Borish M. S., Long M. F., Noel M. Banking Reforms in Transition Economies // Finance & Development. – September 1995. – Vol.32, №.3. – P.23–26.
4. Capital Flows in the APEC Region / Ed. by M. S. Khan and C. M. Reinhart. – Washington D.C.: International Monetary Fund. Occasional Paper 122, 1995. – 76 p.
5. Corbo V., Hernandez L. Macroeconomic Adjustment to Capital Inflows: Lessons from Recent Latin American and East Asian Experience // The World Bank Research Observer. – 1996. – Vol.11, №.1. – February. – P.61–85.
6. Corbo V., Schmidt K. Public Policies and Savings in Developing Countries // Journal of Development Economics. – 1991. – №.36 (1). – P.89–115.
7. Corden W. M. Macroeconomic Targets and Instruments for a Small Open Economy // The Singapore Economic Review. – 1984. – XXIX(2). – P.27–37.
8. Corker R., Feldman R. A., Habermeier K., Vittas H., Willigen T. van der. United Germany: The First Five Years: Performance and Policy Issues. – Washington D.C.: International Monetary Fund. Occasional Paper 125, 1995. – 74 p.
9. Cowling K., Sugden R. Transnational Monopoly Capitalism. – Brighton: Wheatshead Books; New York: St.Martin's Press, 1987. – 178 p.
10. Cushman D. O. Exchange Rate Uncertainty and Foreign Direct Investment in the United States // Weltwirtschaftliche Arch. – Tubingen, 1988. – Bd 124, H.2. – P.322–334.
11. Cushman D. O. Real Exchange Rate Risk, Expectations and the Level of Direct Investment // Review of Economics and Statistics, 1985. – Vol.67, №.2. – P.297–308.
12. Dabrowski M. Different Strategies of Transition to a Market Economy: How Do They Work in Practice?: Policy Research Working Paper 1579. – Washington, D.C.: The World Bank. Policy Research Department, Transition Economics Division, March 1996. – 47 p.
13. Ghosh S. R. Reverse Linkages: The Growing Importance of Developing Countries // Finance & Development. – March 1996. – Vol. 33, №.1. – P.38–41.
14. Gray P. H. Multinational Corporations and Global Welfare: an Extension of Kojima and Ozawa // Hitotsubashi Journal of Economics. – 1985. – Vol.26 (December). – P.125–133.
15. Gros D., Steinherr A. Winds of Change: Economic Transition in Central and Eastern Europe. – London and New York: Longman, 1995. – 544 p.
16. Iversen C. Aspects of the Theory of International Capital Movements. – Oxford: Oxford University Press, 1936.
17. Jacquemin A. International and Multinational Strategic Behaviour // Kyklos. –1989. – Vol.42, H.4. – P.505–511.

18. Mainardi S. An Appraisal of Different Theoretical Approaches and International Trade // Riv. Intern. di Scienze econ. E Commerciali. – Milano, 1987. – Vol.34, №.5. – P.431–452.